

2026-06-10

Dnr 2026/01913

Saknr 3.9.1

registrator@naturvardsverket.seespoo@naturvardsverket.se

att. Åsa Blomster

Livsmedelsverkets yttrande till Naturvårdsverket gällande Underrättelse från Finland enligt konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) gällande delgeneralplan för Hepomäki

Bakgrund

Miljöcentralen i Finland har underrättat Sverige om Kuopio kommuns förslag till delgeneralplan Hepomäki, där man avser möjliggöra för etablering av (bland annat) småskalig kärnkraft med modulära reaktorer (SMR). En reaktor planeras inom området. Den preliminära bedömningen från Kuopion Energia Oy är att projektet sannolikt inte kommer att orsaka betydande gränsöverskridande konsekvenser, om det inte rör sig om ett omfattande reaktorhaveri. Även då bedöms konsekvenserna troligen enbart beröra Finland. I miljökonsekvensbeskrivningen kommer konsekvenserna av ett utsläpp av radioaktiva ämnen att granskas för avstånd upp till 300 km.

Kuopio ligger i mitten av Finland, svagt österut. Avståndet till Sverige är ca 350 km, och avståndet till kusten (Bottenviken) är ca 250 km. Konsekvenser för Sverige omfattas därmed inte av miljökonsekvensbeskrivningen avseende utsläpp av radioaktiva ämnen.

Livsmedelverket ser ändå att det finns en risk att Sverige kan drabbas vid ett utsläpp, med möjlig risk för överskridande av halter av radioaktiva ämnen i livsmedel och dricksvatten.

Svar

Livsmedelsverket anser att Sverige bör få ta del av och lämna synpunkter på miljökonsekvensbedömningen.

I en miljökonsekvensbeskrivning bör en utförlig utredning av händelseförloppet vid en härdsmlta i en SMR av den typ som ska användas göras, inklusive riskbedömning för ett explosivt belopp med spridning av radionuklider uppåt, och vilka radionuklider det i så

2026-06-10

Dnr 2026/01700

Saknr 3.9.1

fall kan röra sig om samt en konsekvensanalys för hur ett utsläpp av radioaktiva ämnen kan komma att påverka dricksvatten- och livsmedelsproduktionen. Exempelvis bör miljökonsekvensbeskrivningen innehålla utredning om ett allvarligt haveri skulle kunna innebära att EU:s gränsvärden för livsmedel (Förordning Euratom 2016/52) överskrids, även för områden utanför Finlands statsgräns.

Konsekvenser

Vid medverkan i miljökonsekvensbedömningen kommer berörda myndigheter att delta i samråd om den färdigställda miljökonsekvensbeskrivningen. Naturvårdsverket är ansvarig myndighet att ta emot och lämna underrättelser enligt Esbo-konventionen (miljöbedömningsförordningen SFS 2017:966).

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Kristina Granelli. Föredragande var handläggare Karin Neil Persson.